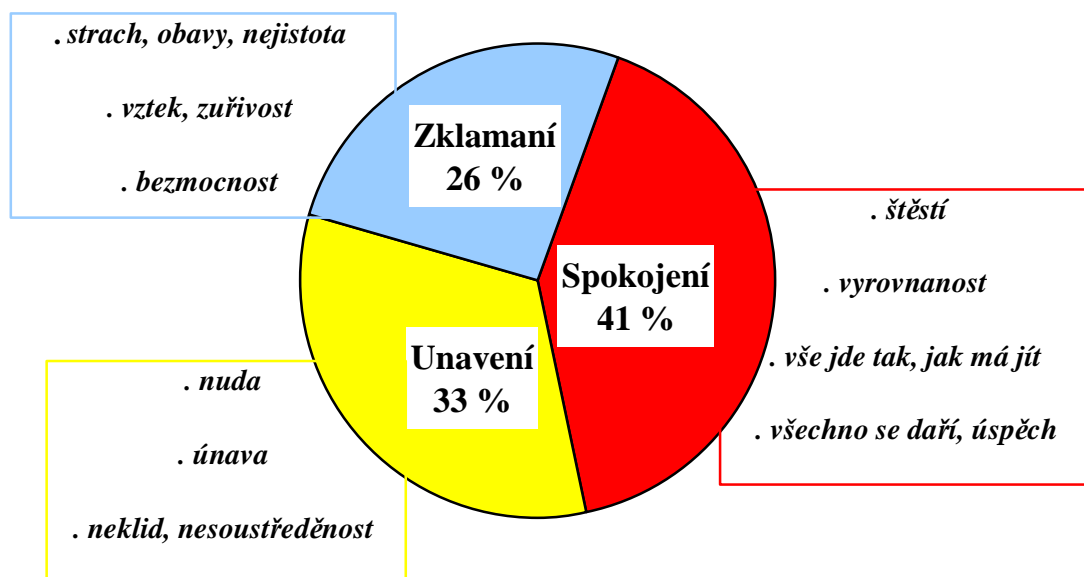

ROK 2006: PRO MĚ ÚSPĚŠNÝ, PRO SPOLEČNOST ROZPORUPLNÝ

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 27. prosince 2006 - 5. ledna 2007. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl rozsáhlý soubor 1272 respondentů.

I letos jsme vyzvali obyvatele ČR, aby zhodnotili svoje převládající pocity z minulého roku. Vybírali mezi deseti různými skupinami pocitů, od pocitů vyjadřujících nespokojenost (bezmocnost, nejistotu, vztek, únavu a neklid) až k pozitivním pocitům vyrovnanosti, úspěchu a štěstí. Uplynulý rok 2006 byl pro život dvou pětín obyvatel příjemný, spojují jej s pocity spokojenosti. „Unavených“ je jedna třetina. Zhruba čtvrtina lidí v ČR je z loňského roku „zklamána“.

„Jaké máte převládající pocity z minulého roku?
Z následujících odpovědí vyberte pouze jednu, samozřejmě tu, která nejlépe vyjadřuje Vaše pocity.“

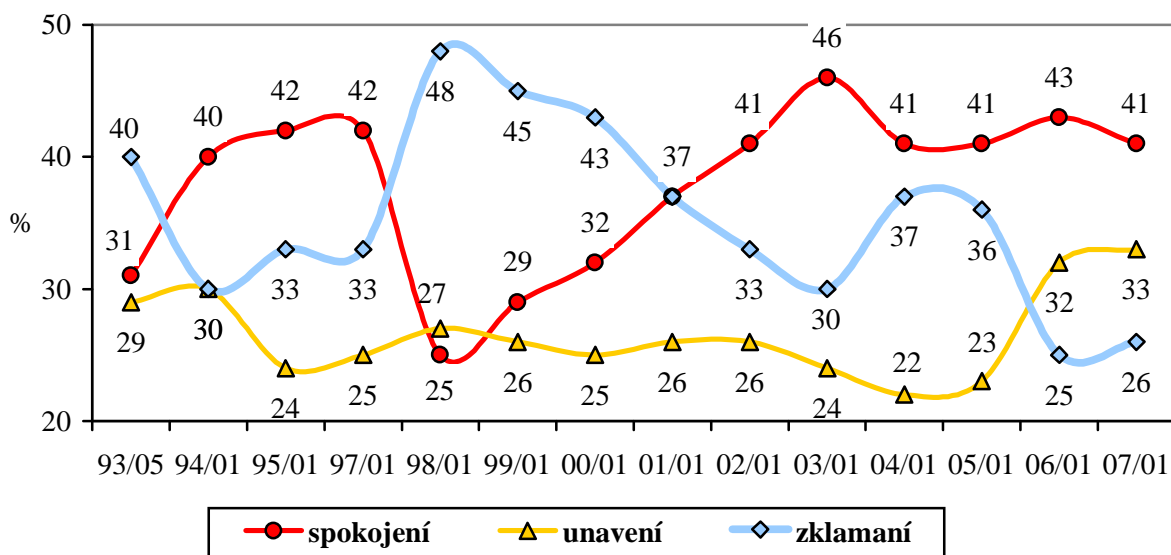

Pramen: STEM, Trendy 1/2007, 1272 respondentů

Po zklamání, které převažovalo v letech 1997–2000, jsou v posledních pěti letech pocity občanů nejčastěji spojovány se spokojeností. V posledních dvou letech však přibylo lidí, kteří jsou spíše unavení. Blíže viz graf na následující straně.

„Spokojení“ jsou častěji lidé do 44 let, lidé s lepším finančním a majetkovým zajištěním, vyšším ukončeným vzděláním a sympatizanti ODS. „Zklamání“ jsou častěji lidé s nižším socioekonomickým statusem. Jsou to především lidé se základním vzděláním, lidé starší 45 let, častěji ženy a příznivci KSČM. Vyšší podíl „zklamaných“ je také mezi lidmi, kteří by nevolili žádnou politickou stranu.

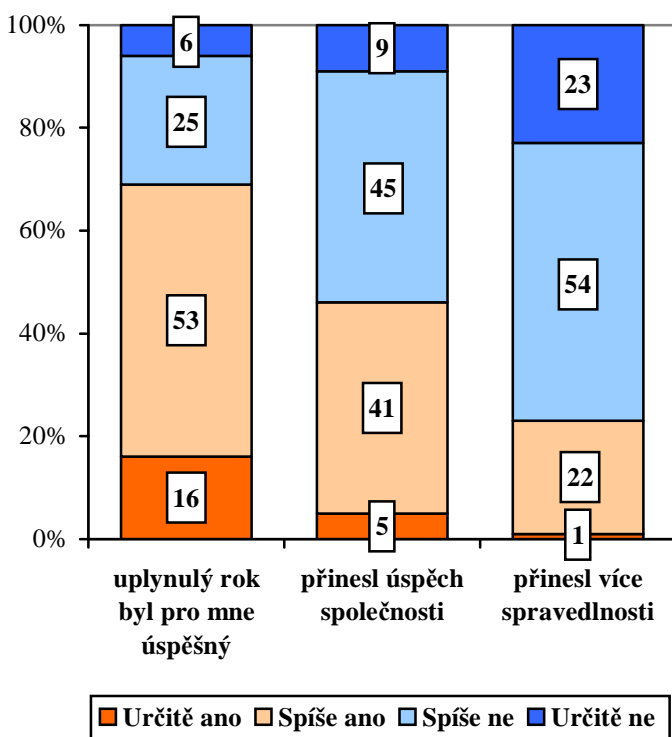
Převládající pocity z uplynulého roku

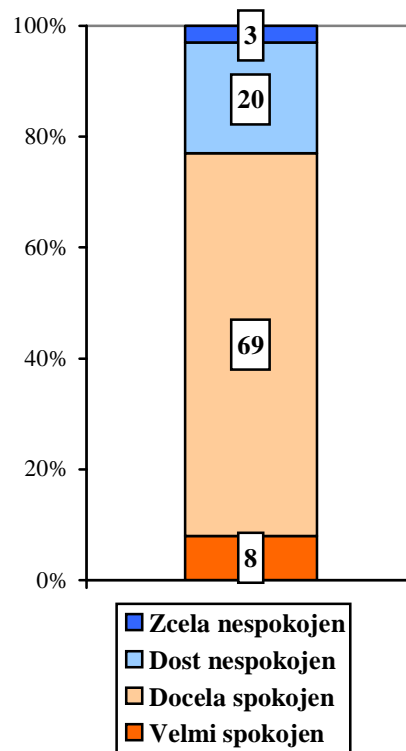
Pramen: STEM, Trendy 1993-2007

Na počátku nového roku mají občané v průzkumech STEM příležitost bilancovat uplynulý rok i podle dalších hledisek. Otázka o pocitech z minulého roku je doplněna dotazy na osobní úspěšnost a spokojenost se životem, dále úspěšnost z pohledu rozvoje naší společnosti a konečně z hlediska spravedlnosti. Zatímco bilance v osobní rovině je u většiny lidí pozitivní, úspěchy společnosti nejsou vnímány jednoznačně, stejně jako rozvoj spravedlnosti.

Hodnocení minulého roku

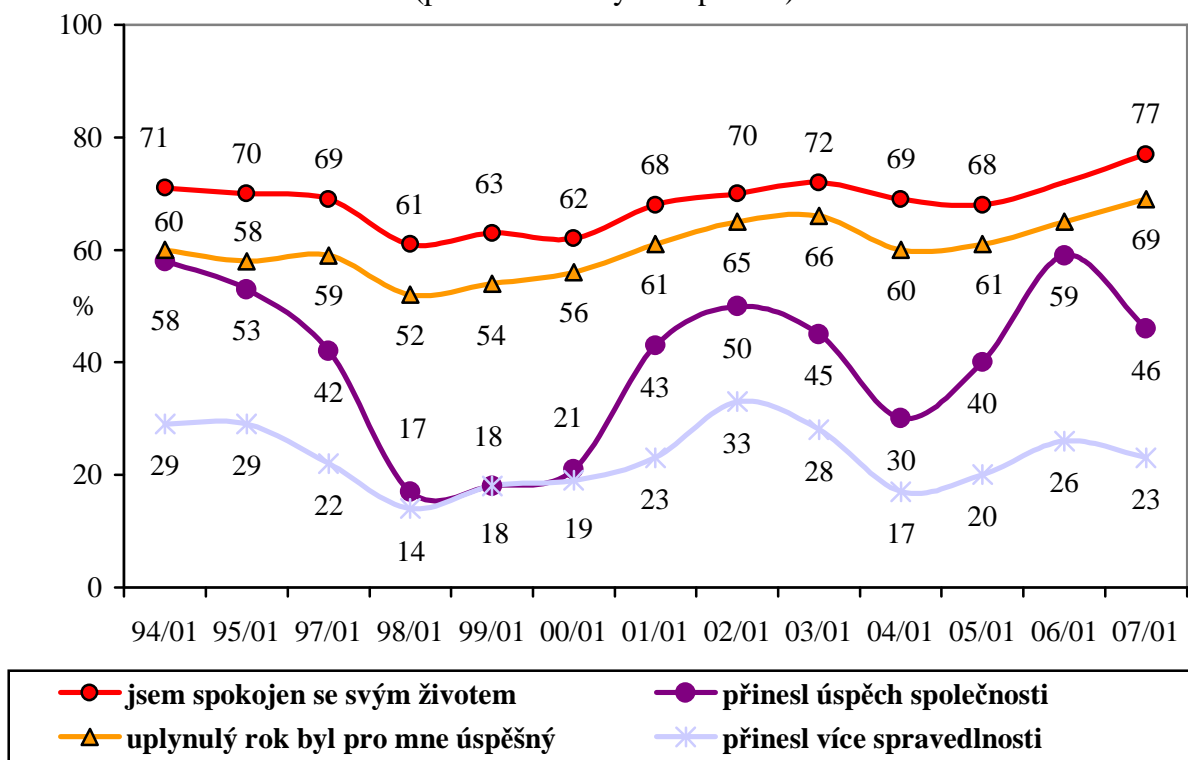
Spokojenost se životem

Pramen: STEM, Trendy 1/2007, 1272 respondentů

Ztráta iluzí a výraznější nespokojenost s politickou scénou, ke které v některých letech listopadového vývoje docházelo, se sice výrazně projevily v hodnocení vývoje politiky a společnosti, ale do osobního života většiny lidí se promítaly vždy jen nepřímo, zprostředkovaně a poměrně slabě. Pokles důvěry ve zdárný vývoj společnosti nebyl nikdy provázen takovými otřesy, které by citelně oslabily celkovou spokojenost se životem. Obvykle ubylo lidí, jimž se naplňovaly představy o tom, že nový režim přinese více spravedlnosti, a občané citlivě zareagovali zejména v hodnocení přínosu uplynulého roku pro rozvoj společnosti. Jak je patrné z následujícího grafu, přelomovými byla období let 1996-1997 a 2002-2003, po nichž následovala „deprese“. Rok 2006 přinesl z hlediska těchto trendů jednu zvláštnost: rozčarování v oblasti rozvoje společnosti, svázané pravděpodobně nejvíce s povolebními „tahanicemi“, se do hodnocení vlastní spokojenosti a úspěšnosti jednotlivců tentokrát nepromítlo ani trochu negativně. Lze dokonce říci, že navzdory nespokojenosti s průběhem povolebních vyjednávání vzrostl pocit spokojenosti a úspěšnosti v osobní rovině.

Spokojenost se životem a hodnocení minulého roku z hlediska osobního a z pohledu společnosti
(procenta kladných odpovědí)

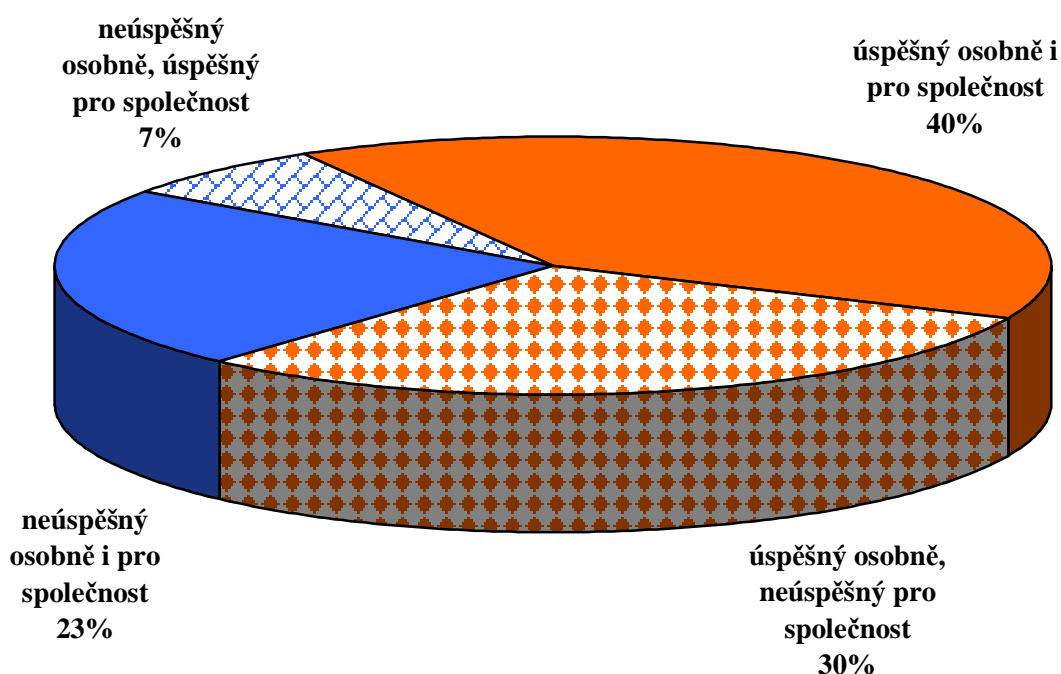
Pramen: STEM, Trendy 1993-2007

Lidé, kteří hodnotí minulý rok na osobní úrovni pozitivně, mají tendenci hodnotit s větším optimismem i celkový vývoj ve společnosti. Platí i opačný vztah. Lidé, kteří hodnotí vývoj celé společnosti spíše negativně, jsou častěji nespokojeni i ve svém osobním životě. Proto

nepřekvapí, že lidé nespokojení ve svém osobním životě pocházejí ze stejných sociodemografických skupin obyvatel jako lidé nespokojení s celkovým stavem společnosti.

Porovnáme-li odpovědi veřejnosti na vnímání úspěšnosti předchozího roku v osobní i celospolečenské rovině, tak nejčastější je spokojenost v obou hlediscích (40 %). Nezanedbatelnou skupinu ale tvoří občané, kteří zaznamenali jen vlastní úspěch, nikoliv úspěch rozvoje společnosti (30 %). Téměř čtvrtinu populace (23 %) tvoří lidé, podle nichž rok 2006 nepřinesl úspěch ani jim samotným, ani celé společnosti. Jen minimum lidí hodnotí minulý rok jako úspěšný z hlediska společnosti, ale neúspěšný v osobní rovině.

Jaký byl rok 2006 podle mínění veřejnosti

Pramen: STEM, Trendy 1/2007, 1272 respondentů